

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Co/12/2026
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123208884
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 02. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2026:2123208884.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudkýň: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Gabriela Brišková, v spore žalobkyne: A. B., narodená XX.X.XXXX, bytom C. D. XX, zastúpená advokátom: JUDr. Imrich Hrebíček, so sídlom Vajanského 7, Trnava, proti žalovanej: E. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/X, G., zastúpená spoločnosťou: SODOMA VULGAN, spol. s r.o., so sídlom Kominárska 2,4, Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 47 254 084, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 31C/99/2023-89 zo dňa 29. januára 2025, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd odvolanie voči I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie o d m i e t a.
- II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II., III., IV., V. p o t v r d z u j e.
- III. Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e:

1. Rozsudkom označeným v záhlaví súd prvej inštancie I. výrokom konanie neprerušil, II. výrokom zrušil podielové spoluvlastníctvo sporových strán k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Trnava, Katastrálnym odborom pre k. ú. F. H. I., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo 159, druh pozemku: orná pôda, o výmere 144 m², umiestnený v zastavanom území obce, III. výrokom nehnuteľnosť evidovanú Okresným úradom Trnava, Katastrálnym odborom pre k. ú. F. H. I., zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo 159, druh pozemku: orná pôda, o výmere 144 m², umiestnený v zastavanom území obce, prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, IV. výrokom uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 8.467,20 eur titulom náhrady za jej spoluvlastnícky podiel do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, V. výrokom rozhodol, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie odôvodnil právne aplikáciou § 141 ods. 1, § 142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), s poukazom aj na procesné ustanovenia § 149, § 151 ods. 1, 2, § 153 ods. 1, 2, 3, § 164, čl. 5, čl. 8, čl. 17, § 251, § 255 ods. 1, 2, § 257, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal z nesporných skutkových zistení, že žalobkyňa a žalovaná sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti v kat. území F. H. I., zapísanej na LV č. XXXX, ako pozemok parc. registra „E“, parc. č. 159, o výmere 144 m², žalobkyňa v podiele 128/800 a žalovaná v podiele 21/25, že na predmetnom pozemku sa nachádza v časti stavba zapísaná vo vlastníctve žalobkyne evidovaná na LV č. XXXX, pre kat. územie F. H. I., že prebieha konanie o vydanie bezdôvodného obohatenia za

nadužívanie pod sp. zn. 27C/42/2023, že žalovaná ponúka žalobkyni možnosť užívania rodinného domu prostredníctvom nájomného vzťahu k pozemku, s čím žalobkyňa nesúhlasí. Za nespornú mal okresný súd i trhovú hodnotu predmetnej nehnuteľnosti vo výške 10.080,- eur, aj že bolo rozhodnuté vo veci mimoriadneho dovolania týkajúceho sa konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 11C/12/2018.

4. Právne okresný súd uzavrel, že strany sporu ohľadne zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva nedospeli k dohode pred začatím konania a ani v konaní, zrušil podielové spoluvlastníctvo predmetnému pozemku, keď vo veci neboli tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by takéto zrušenie vylučovali. V konaní postupoval vyhodnotením možných spôsobov vyporiadania zrušeného podielového spoluvlastníctva sporových strán podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru, že reálna delba pozemku vzhľadom na jeho umiestnenie, výmeru, charakter a využitie (zastavanosť stavbou) nie je dobre možná. Predmetný pozemok nie je reálne deliteľným, keď na jeho podstatnej časti je postavený rodinný dom patriaci žalobkyni, pričom ani k časti predmetného pozemku nachádzajúcej sa za domom nie je možný iný prístup ako cez susediaci pozemok žalobkyne (ktorá skutočnosť vyplýva z nesporných zhodných tvrdení sporových strán prednesených na pojednávaní - nákrese a popisu na katastrálnej mape č.l. 86 podľa tvrdení a popisu sporových strán), a preto rozdelenie predmetného pozemku v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka nie je dobre možné. Následne pristúpil k posúdeniu, ktorému zo spoluvlastníkov bude spravodlivé a zákonné prikázať pozemok za náhradu druhému spoluvlastníkovi, keďže záujem o jeho odkúpenie prejavovali obe sporové strany. Dospel k záveru, že napriek skutočnosti, že žalovaná má na pozemku väčší kvantitatívny podiel, v tejto veci je zásadné zachovanie účelnej využiteľnosti predmetného pozemku (v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorý je z podstatnej časti zastavaný práve rodinným domom žalobkyne (a teda jeho účelné využitie v inej podobe ako pre vlastníka na ňom stojaceho rodinného domu ani neprichádza do úvahy) a zostávajúca časť pozemku tvorí dvor pred vstupom do rodinného domu, na ktorom stojí altánok a šopa, a teda záhradné objekty priamo súvisiace s využívaním a obhospodarovaním práve rodinného domu a pozemku okolo neho. Okresný súd prikázal predmetný pozemok do výlučného vlastníctva žalobkyne ako vlastníčky rodinného domu na ňom stojaceho, keďže jeho účelné využitie niekým iným ako súčasným vlastníkom rodinného domu nevyhodnotil ako reálne, efektívne, či účelné. Vhodnosť prikázania žalobkyni s cieľom zachovania princípu účelného využitia pozemku vyplýva aj z celkovej výmery a tvaru pozemku podľa katastrálnej mapy (č. l. 86), z ktorej je zrejmé, že predmetný pozemok spoločne so stavbou na ňom a susediaci pozemok tvoria spoločne jeden funkčný celok, pričom predmetný pozemok (v jeho nezastavanej časti za domom (keďže pred rodinným domom v smere k ulici je iba malý úsek pozemku, ktorý nie je samostatne reálne a prakticky využiteľným) má prístup iba cez susediaci pozemok patriaci žalobkyni. Prvoinštančný súd si nevie reálne a skutočne využiteľne predstaviť prikázanie pozemku žalovanej, ktorá by vlastnila pozemok zastavaný cudzou stavbou (ktoré riešenie by viedlo k zásadným právnym dôsledkom tak majetkovým, ako aj praktickým a pravdepodobnému ďalšiemu sporovému konaniu, keď už teraz sa žalovaná od žalobkyne v inom konaní domáha vydania bezdôvodného obohatenia za nadužívanie predmetného pozemku) a súčasne by sa k svojmu pozemku (v nezastavanej časti) nevedela dostať inak ako cez susediaci pozemok žalobkyne, s čím žalobkyňa nesúhlasí (a teda tu by musel súd opäť autoritatívne zasahovať). Záver okresného súdu, že jediným zákonným a účelným spôsobom vyporiadania spoluvlastníctva je prikázanie predmetného pozemku žalobkyni podporuje aj Znalecký posudok č. 56/2022 znalca Ing. Gombára z roku 2022, podľa ktorého „pozemok je súčasťou pozemku pod rodinným domom a príhľahého dvora. Svojou výmerou a tvarom nie je vhodný na samostatné využitie, optimálne je zlúčenie s ostatnými časťami parc. reg. „C“ č. 465“. V časti analýza využitia nehnuteľnosti potom znalec uvádza, že pozemok „svojou polohou a využitím tvorí funkčný celok s rodinným domom v uličnej zástavbe hlavnej cesty obce F.“ V časti analýza prípadných rizík spojených s využívaním nehnuteľnosti dodáva, že „vzhľadom na tvar a výmeru pozemku je jeho samostatné využitie nereálne. Pozemok je zastavaný hlavou stavbou.“ V konaní nemal okresný súd preukázané žiadne násilné správanie ktoréhokoľvek zo spoluvlastníkov voči tomu druhému, a tak uvedené zákonné kritérium vyporiadania spoluvlastníctva vo veci nebolo relevantným. Na preukázanie takého násillia nebol spôsobilý výsluch žalovanej, ktorej všeobecné tvrdenia (o tom, že žalobkyňa na ňu kričala, či, že to bolo „otrasné, žalobkyňa s ničím nesúhlasila, povedala, že chalupu vyhrá, nedalo sa s ňou dohodnúť“ boli následne popreté žalobkyňou a žalovanou už nijako nepreukázané. Súčasne okresný súd dodal, že ani v prípade preukázania pravdivosti daných tvrdení žalobkyne by nemohlo dôjsť z uvedeného dôvodu k inému právnemu posúdeniu veci súdom, keď dané konanie (nedohodnutie sa na navrhovanom riešení vyporiadania, konflikty strán pri dohadovacom procese ohľadne vyporiadania) nenapĺňa charakteristiky zákonom predvídaného pojmu „násilného správania spoluvlastníka“ podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ale ide o nie ojedinelý

priebeh komunikácie strán sporu (konflikt) v prípade nedosiahnutia dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, kde každá zo strán má o riešení vlastnú predstavu, ktorý napokon vyústil do podania žaloby a riešenie veci súdom. S poukazom na uvedené III. výrokom predmetný pozemok prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne.

5. Následne prvoinštančný súd dospel k záveru, že hodnota predmetného pozemku 10.080,- eur, ktorá bola v konaní nespornou, je relevantným základom pre určenie náhrady pre žalovanú, a to aj s poukazom na v konaní predložené listiny, keď táto hodnota vyplýva zo žalobkyňou predloženého stanovenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti zo dňa 9.11.2023 od spoločnosti Romantické chalupy, s.r.o., ktoré ocenenie predstavuje časovo najaktuálnejšiu listinu predloženú v konaní, potvrdzujúcu v konaní nesporne tvrdenú hodnotu nehnuteľnosti. Primeranosť a reálnosť uvedenej hodnoty vyplýva i zo Znaleckého posudku č. 56/2022 znalca Ing. Gombára z roku 2022, ktorý dospel ku hodnote predmetného pozemku v sume 10.555,20 eur, ktorá sa od v konaní tvrdenej nespornej hodnoty pozemku zásadne nelíši, pričom znalecký posudok bol vyhotovený k dátumu 18.3.2022, je tak menej časovo aktuálny ako v konaní predložená listina stanovenia trhovej hodnoty nehnuteľnosti, ktorá bola podkladom nesporne tvrdenej aktuálnej hodnoty predmetného pozemku. V konaní s využitím sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 CSP) okresný súd neprihliadol na žalovanou oneskorene produkované popretie skutkového tvrdenia žalobkyne o výške trhovej hodnoty predmetného pozemku s tým, že majú za to, že táto hodnota je vyššia (ani na súvisiaci návrh na vyhotovenie znaleckého posudku na určenie hodnoty pozemku), ktoré bolo realizované až na pojednávaní dňa 29.1.2025. Pred uvedeným všeobecným popretím hodnoty predmetného pozemku (bez vlastného uvedenia konkrétnej hodnoty, či jej preukázania) sa žalobkyňa k hodnote pozemku nijako nevyjadrovala, v konaní nepredložila žiadne písomné tvrdenia (ani týkajúce sa hodnoty pozemku), a to tak v replike, či prípadnej duplike, ktoré mala k dispozícii, avšak ich nevyužila, a teda uvedené popretie nemôže byť považované za uplatnené včas, a konanie žalovanej nemôže byť považované za starostlivé so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Žalovaná tvrdenie žalobkyne nepoprela skôr písomne, a to ani v čase medzi prvým vo veci vytýčeným pojednávaním na dňa 16.10.2024 a aktuálnym pojednávaním. Je teda zrejme, že žalovaná mala vo veci množstvo času na riadne a včasné popretie tvrdení žalobkyne, s ktorými nesúhlasila. K uvedenému popretiu dokonca došlo nie na začiatku pojednávania, ale až v jeho neskoršom priebehu, po komunikovanej snahe žalovanej odkúpiť pozemok od žalobkyne (bez uvádzania akejkoľvek inej hodnoty pozemku či inej uhrádzanej náhrady). Okresný súd tak s využitím aplikácie sudcovskej koncentrácie konania na popretie daného skutkového tvrdenia neprihliadal, žalobkyňou tvrdenú hodnotu pozemku považoval za nespornú, a tak nevykonal ani dokazovanie navrhnuté žalovanou v podobe znaleckého dokazovania na určenie hodnoty pozemku (ktoré taktiež nebolo navrhnuté včas), ktorého vykonanie by si vyžiadalo (možno i viacnásobnú) potrebu odročenia pojednávania. Žalovanej v konaní nič nebránilo sporovať hodnotu pozemku včas (ešte pred pojednávaním v rámci písomných vyjadrení strán) prípadne aj so zabezpečením si vlastného súkromného znaleckého posudku, či iného dôkazu o hodnote pozemku, v ktorej situácii by okresný súd nemal dôvod na takéto tvrdenie (popretie) neprihliadať a považoval by ho za reálny prostriedok procesnej obrany zo strany žalovanej. Vzhľadom na spôsob a okolnosti, za akých ku všeobecnému popretiu hodnoty nehnuteľnosti žalovanou došlo (až po oboznámení zo strany okresného súdu, že konanie nebude prerušené) má však okresný súd za to, že uvedené sporovanie hodnoty pozemku bolo iba účelovým v snahe žalovanej dosiahnuť odročenie pojednávania (pri neúspechu žiadosti o prerušenie konania), čo nie je prípustné ani s poukazom na čl. 5 v spojení s čl. 8 CSP. To, že samotná žalovaná bola v skutočnosti stotožnená s hodnotou nehnuteľnosti tvrdenou žalobkyňou preukazuje i skutočnosť, že pri svojom výsluchu zopakovala, že by mal byť pozemok prikázaný jej, pričom „Mala by i prostriedky na úhradu náhrady, pričom by uhradila to, čo navrhuje žalobkyňa.“ Pri určení primeranej náhrady žalovanej vychádzal okresný súd z nespornej hodnoty predmetného pozemku v sume 10.080,- eur a pri podiele žalovanej na pozemku vo veľkosti 21/25-in ako primeranú náhradu za podiel žalovanej určil sumu 8.467,20 eur, ktorú jej priznal (IV. výrok).

6. Prvoinštančný súd nevyhovел návrhu žalovanej na prerušenie konania (I. výrok) najskôr do skončenia konania o mimoriadnom dovolaní na Najvyššom súde SR sp. zn. 9CdoGp/1/2024, ktorého predmetom bolo preskúmanie uznesenia okresného súdu č. k. 11C/12/2018-209 zo dňa 4.9.2023, ktorým bolo zastavené konanie, v ktorom sa už nebohá E. J. (matka žalovanej) ako žalobkyňa domáhala určenia vlastníckeho práva k pozemku s parcelným číslom: 152, parcela registra „E“, druh pozemku: orná pôda, o výmere 234 m², zapísaný na LV č.: XXXX, pre k. ú. F. H. I., obec F., okres Trnava (ďalej „susediaci pozemok“) a k rodinnému domu v podobe žaloby o vrátenie daru (resp. posúdenia neplatnosti darovacej zmluvy). Najvyšší súd SR vo veci rozhodol dňa 30.10.2024 tak, že dovolanie

odmietol ako procesne neprípustné s odôvodnením, že neboli pred podaním dovolania vyčerpané všetky dostupné prostriedky nápravy, keď žalovaná nepodala voči uzneseniu tunajšieho súdu odvolanie a zostala procesne pasívna (uznesenie NS SR č.l. 59-68). Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR vo veci tak zanikla dôvodnosť návrhu žalovanej na prerušenie konania a súd jej návrhu vyhovieť nemohol. Na pojednávaní navrhla žalovaná opätovne konanie prerušiť do rozhodnutia Ústavného súdu SR, keď podala ústavnú sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu č. k. 11C/12/2018-209 zo dňa 4.9.2023, pričom Ústavný súd SR vo veci dosiaľ nerozhodol. Okresný súd nevidel dôvod na prerušenie konania ani pre aktuálne bežiacie rozhodovanie Ústavného súdu SR, keďže konanie pod sp. zn. 11C/12/2018 je toho času právoplatne skončené, a v prejednávanej veci tak nemá prekážku, pre ktorú by nemohol v konaní pokračovať a rozhodnúť. Z LV č. XXXX pre k.ú. F. H. I. (č.l. 84) jednoznačne vyplýva, že vlastníkom susediaceho pozemku a rodinného domu je žalobkyňa. Uvedená skutočnosť by sa pritom nezmenila ani prípadným rozhodnutím Ústavného súdu SR, ktorým by sťažnosti žalovanej vyhovel, keďže vo veci sp. zn. 11C/12/2018 bolo predmetom konania vrátenie daru, a teda ani prípadné zrušenie konečného rozhodnutia vo veci sp. zn. 11C/12/2018 by nemenilo situáciu v tom smere, že by sa niečo zmenilo na právnom postavení sporových strán v prejednávanej veci. Žalobkyňa by aj naďalej bola výlučným vlastníkom v danom konaní sporných nehnuteľností a opätovné konanie vo veci sp. zn. 11C/12/2018 vôbec neznamená, že by v ňom i žalovaná bola úspešná. Prerušovanie konania v takejto situácii nepovažoval okresný súd za dôvodné, vôbec nie za hospodárne, či procesne efektívne.

7. O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle § 255 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu konania. Mal za to, že zásadným pri rozhodovaní o náhrade trov daného konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je jeho špecifická povaha - konania iudicium duplex. Strany vzájomne sú v postavení procesnej pozície žalobcu a žalovaného súčasne, bez ohľadu na to, kto žalobu podal. Chýba tu ten, kto by zapríčinil začatie konania svojim protiprávnym konaním, z povahy veci neexistuje strana, ktorá by bezdôvodne zasahovala do právnej sféry protistrany. Pre určenie „obete a vinníka“ či „víťaza a porazeného“, teda pre konštatovanie plného úspechu jednej strany na úkor druhej, tu chýba kľúčový pojmový znak - nebolo porušené subjektívne právo, ktoré by bol žalobca proti žalovanému nútený pred súdom hájiť. Vyvolanie konania je slobodnou voľbou žalobcu. Rovnako tak je slobodnou voľbou iného podielového spoluvlastníka neuzavrieť navrhnutú mimosúdnu dohodu a požadovať určitý iný spôsob vysporiadania, lebo i na jeho strane ide o výkon ústavne zaručeného vlastníckeho práva. Ak má procesná obrana žalovaného spoluvlastníka rozumný základ (a nespadá do kategórie zneužitia práva), nemožno mu jej uplatnenie klásť na ťarchu. Žiadna z procesných strán výsledkom konania po finančnej stránke nestráca, obe získavajú majetkovú hodnotu, s ktorou do konania vstúpili. Procesný úspech v tomto konaní nemožno odvodzovať z toho, aký spôsob vyporiadania strany navrhovali, a ku ktorému sa súd v konečnom rozhodnutí priklonil. Na procesný úspech strán, majúcich v konaní s povahou iudicium duplex totožné postavenie žalobcu i žalovaného, treba pozerieť ako na čiastočný (rovnaký) a zásadne nepriznať náhradu trov žiadnej zo strán podľa § 255 ods. 2 CSP, s výnimkou, ak konkrétne okolnosti veci výnimočne odôvodňujú priznanie náhrady trov jednej zo strán. V tejto veci nemal za naplnené také skutočnosti, ktoré by boli výnimočného charakteru a odôvodňovali priznanie náhrady trov jednej zo sporových strán. Obe zo sporových strán v konaní prejavovali záujem o nadobudnutie predmetného pozemku s výplatou druhej strany. Žalovaná dôvodila tak jej silnou citovou väzbou k nehnuteľnosti (ktorá bola zrejme aj z toho, že na pozemku vyrastala, pričom tam stál jej rodičovský dom), ako aj veľkosťou jej podielu na pozemku. Jej reálna snaha získať pozemok, či už predmetný pozemok, alebo aspoň pozemok v blízkosti, prípadne jeho časť, bola viditeľná i z návrhov na zmenu pozemkov. Hoci uvedená argumentácia nevedla ani k uzatvoreniu dohody, ani nebola v konečnom dôsledku spôsobilá presvedčiť okresný súd o dôvodnosti prikázania nehnuteľnosti žalovanej, považuje ju okresný súd za legitímnu obranu žalovanej v konaní, ktorá nevybočuje z rámca procesnej obrany žalovaného spoluvlastníka s rozumným základom. Súčasne nemal za preukázané, že by žalovaná pred začatím konania konala špekulatívne a účelovo, spôsobom, ktorý by odôvodňoval priznanie trov žalobkyni tým, že nedošlo k dohode o vyporiadaní ešte pred začatím súdneho konania, zo strany žalovanej navrhnuť žalobkyni nájomný vzťah, keď uvedené konanie právna zástupkyňa žalovanej vysvetlila dočasnou takej dohody do rozhodnutia Najvyššieho súdu SR po podaní mimoriadneho dovolania. Očakávaní zmeny rozhodnutia vo veci sp. zn. 11C/12/2018 žalovanou (ktoré samotné očakávanie zmeny rozhodnutia, či nedosiahnutie dohody o vyporiadaní pri inej predstave riešenia veci nemožno považovať za špekulatívne) nasvedčoval potom i jej postup v tomto konaní, kde navrhovala prerušenie konania, s ktorým procesným postupom sa však okresný súd nestotožnil, návrhu s odôvodnením vyššie nevyhovel, vo veci rozhodol na prvom uskutočnenom pojednávaní, a to po posúdení a vyhodnotení postojov oboch strán.

8. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie žalovaná výlučne voči výrokom I., III., IV. s návrhom na zmenu (I. výrok konanie sa prerušuje, III. výrok nehnuteľnosť evidovaná Okresným úradom Trnava katastrálnym odborom pre k.ú. F. H. I., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo 159, druh pozemku: orná pôda, o výmere 144 m², umiestnený v zastavanom území obce, sa prikazuje do výlučného vlastníctva žalovanej, IV. výrok žalovaná je povinná žalobkyni zaplatiť sumu 1.680,- eur titulom náhrady za jej spoluvlastnícky podiel do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku), resp. v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie s poukazom na § 365 ods. 1 písm. e), h) CSP. Argumentovala tým, že okresný súd pochybil, keď zamietol návrh na vykonanie dôkazu (vyhotovenie znaleckého posudku), ktorý navrhla v konaní, keď má za to, že hodnota pozemku je vyššia. Nesúhlasí so záverom, že žalobkyňa má lepšie predpoklady na účelné využívanie nehnuteľností a hospodárenie s nimi, najmä preto, že je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý je na danom pozemku postavený. V prvom rade mal okresný súd prihliadnúť na veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov a na účelné využitie vecí. Do úvahy prichádzajú aj iné kritéria neuvedené v ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a to na základe úvahy súdu. Túto svoju úvahu však súd musí vždy presvedčivo odôvodniť, avšak v tomto prípade tomu tak nie je. Okresný súd sa mal zaoberať otázkou, či v tomto prípade neprichádza do úvahy vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním do výlučného vlastníctva žalovanej vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckeho podielu, pričom k predmetným nehnuteľnostiam osvedčila citovú väzbu, má záujem sa presťahovať do rodičovského domu, v ktorom v súčasnosti nikto nežije (poukaz na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 1727/2006). Trvá aj na možnosti zámeny dvora pri dome za zadnú záhradu, ktorá je vo vlastníctve žalobkyne s tým, že by mala prístup k tomuto pozemku cez pozemok s parcelným č. 152.

9. Žalobkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu žalovanej uviedla, že napadnutý rozsudok navrhuje ako vecne správny potvrdiť. Okresný súd vykonal potrebné dokazovanie ohľadne ceny nehnuteľnosti, s dôrazom na aktuálnosť cenového ohodnotenia na základe listinných dôkazov, ktoré mal pred rozhodnutím k dispozícii, ako aj s dôrazom na hospodárnosť a účelnosť konania. Návrh žalovanej na vykonanie znaleckého dokazovania je jednoznačne účelový aj s poukazom na dôvody uvedené v žiadosti žalovanej o prerušenie tohto konania. Žalovanej nič nebránilo, aby okresnému súdu predložila pred rozhodnutím znalecký posudok týkajúci sa ceny nehnuteľnosti, keďže tak neurobila, okresný súd mal dôvodne za to, že nenamieta výšku ceny nehnuteľnosti. V odvolaní žalovaná navrhuje rozhodnúť tak, že je povinná žalobkyni zaplatiť sumu 1.680,- eur titulom náhrady za jej spoluvlastnícky podiel, pričom neuvádza z čoho vychádzala pri určení takejto ceny a takýto výpočet neuvádzala ani v rámci dokazovania pred okresným súdom. Kvantitatívny podiel na nehnuteľnosti nie je jediný určujúci činiteľ pri vyporiadavaní nehnuteľnosti. Určujúcim činiteľom pri vyporiadavaní je také rozhodnutie súdu, aby v budúcnosti nedochádzalo k spornosti a právnej neistote. V danom prípade okresný súd rozhodol na základe účelnosti využitia nehnuteľnosti, nakoľko žalobkyňa je vlastníčkou hlavnej nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza na vyporiadavanom pozemku a to rodinného domu. V konaní žalovaná nepreukázala žiadnym relevantným spôsobom, že by malo v jej prípade ísť o úprimnú väzbu k nehnuteľnosti, a že by malo takýmto vyporiadanim prísť k jej reálnemu využitiu. Vzhľadom k zlým vzťahom medzi žalobkyňou a žalovanou, ktoré pramenia z toho, že žalobkyňa sa stala vlastníčkou rodinného domu a časti vyporiadavanej nehnuteľnosti, nie je vylúčené, že práve táto skutočnosť by sa mohla stať v budúcnosti dôvodom na ďalší súdny spor. Žalovaná navrhuje prerušiť konanie, hoci neexistuje žiaden hmotnoprávny ani procesnoprávny dôvod na prerušenie konania.

10. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), skôr, ako mohol pristúpiť k meritórnemu preskúmaniu veci na základe podaného odvolania voči výrokom II., III., IV., (závislý) V. napadnutého rozsudku, musel sa zaoberať naplnením formálnych podmienok pre jeho podanie najskôr vo vzťahu k I. výroku (o zamietnutí návrhu na prerušenie konania).

11. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

12. Podľa § 355 ods. 2 CSP, proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa.

13. Podľa § 357 CSP odvolanie je prípustné proti uzneseniu súdu prvej inštancie o a) zastavení konania, b) odmietnutí podania vo veci samej, c) odmietnutí žaloby na obnovu konania, d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1, f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia, g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku, h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku, j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia, k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva, l) zabezpečení dôkazného prostriedku, m) nároku na náhradu trov konania, n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164, o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia, p) postúpení právomoci do cudziny.

14. Nakoľko odvolanie žalovanej smeruje (aj) proti I. výroku (napadnutého rozsudku), proti ktorému nie je prípustné, odvolací súd nemohol rozhodnutie napadnuté odvolaním (I. výrok) preskúmať a meritórne o odvolaní rozhodnúť, ale musel odvolanie voči I. výroku napadnutého rozsudku v súlade s ust. § 386 písm. c) CSP odmietnuť.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie žalovanej bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľka použila zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), bez potreby doplnenia dokazovania, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že podané odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok vo výrokoch II., III., IV., V. postupom podľa § 387 CSP ako vecne správny potvrdil.

16. Z obsahu odvolania žalovanej vyplýva, že II. výrok napadnutého rozsudku (zrušenie podielového spoluvlastníctva strán sporu k nehnuteľnostiam) odvolaním výslovne nenapadla.

17. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je konaním, v ktorom majú strany sporu tak procesné postavenie žalobcu, ako aj procesné postavenie žalovaného (iudicium duplex). Táto skutočnosť sa prejavuje najmä tým, že podaním žaloby žalobcu o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je uplatnené aj rovnaké právo žalovaného, a taktiež jeho právo na súdnu ochranu. Zároveň ide o konanie, v ktorom z právnej úpravy vyplýva určitý spôsob vyporiadania vzťahov medzi jeho stranami v zmysle § 216 ods. 2 CSP. Vzhľadom k tomu nemôže rozhodnutie o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva nadobudnúť samostatne právoplatnosť podľa § 367 ods. 2 CSP; odvolací súd potom podľa § 379 písm. c) CSP nie je viazaný rozsahom, v ktorom sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia. V ktorých veciach je odvolací súd viazaný rozsahom odvolania vymedzuje Civilný sporový poriadok v § 379. Odvolací súd podľa tohto zákonného ustanovenia nie je viazaný rozsahom odvolania v spore, kde určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu. Konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je konaním vo veci, v ktorej z právneho predpisu vyplýva určitý spôsob vyporiadania (§ 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka), z tohto dôvodu sa na prejednávajúcu vec vzťahuje ustanovenie § 379 písm. c) CSP. Výroková časť rozsudku o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva obsahuje vždy viacero výrokov (výrok o zrušení podielového spoluvlastníctva, čo z podielového spoluvlastníctva sa prikazuje tej ktorej strane a o tom, či a čo má jeden z nich plniť druhému na vyrovnanie), preto treba na toto rozhodnutie hľadieť ako jednotný celok, ktorý má komplexne vyporiadať doterajšie práva účastníkov konania z podielového spoluvlastníctva a konštituovať ich nové práva. Ak strana napadne odvolaním rozsudok prvoinštančného súdu o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva, nie je viazaný rozsahom odvolania. V takom prípade žiaden z výrokov odvolaním napadnutého rozhodnutia vo veci samej nenadobúda oddelene právoplatnosť; odvolací súd musí vždy preskúmať celé rozhodnutie súdu prvej inštancie o zrušení a vyporiadani podielového spoluvlastníctva a v nadväznosti na výsledky svojho

odvolacieho prieskumu môže toto rozhodnutie len ako celok potvrdiť, zmeniť alebo zrušiť (obdobne rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/91/2020). Odvolanie žalovanej teda vyvolalo potrebu prieskumu rozhodnutia súdu prvej inštancie v celom rozsahu (zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva), ale len z dôvodov uplatnených žalovanou v odvolaní, ktorými je odvolací súd podľa § 380 CSP viazaný.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeného rozsahom a dôvodmi odvolania žalovanej bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak II. výrokom zrušil podielové spoluvlastníctvo sporových strán k nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Trnava, Katastrálnym odborom pre k. ú. F. H. I., zapísanej na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo 159, druh pozemku: orná pôda, o výmere 144 m², umiestnený v zastavanom území obce, III. výrokom nehnuteľnosť evidovanú Okresným úradom Trnava, Katastrálnym odborom pre k. ú. F. H. I., zapísanú na liste vlastníctva č. XXXX, a to pozemok - parcela registra „E“, parcelné číslo 159, druh pozemku: orná pôda, o výmere 144 m², umiestnený v zastavanom území obce, prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, IV. výrokom uložil žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanej sumu 8.467,20 eur titulom náhrady za jej spoluvlastnícky podiel do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku, V. výrokom rozhodol, že žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov konania.

19. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Keďže súd prvej inštancie napadnutý rozsudok vo všetkých jeho častiach primerane odôvodnil, pričom zároveň sa vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre rozhodnutie a odvolací súd sa s týmto odôvodnením v plnej miere stotožňuje, k veci považuje za potrebné dodať iba nasledovné:

20. Vo vzťahu k odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, odvolací súd prioritne zdôrazňuje, že v zmysle § 379, § 380 ods. 1 v spojení s § 365 ods. 3 CSP je viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi dôvodmi odvolania, ktoré odvolávajúca sa strana vymedzí v zákonom stanovenej lehote na podanie tohto opravného prostriedku. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok posudzoval výlučne z hľadiska odvolacích dôvodov označených v odvolaní.

21. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že v štandardnom sporovom konaní zodpovednosť za obsahové vymedzenie odvolania v plnej miere zaťažuje odvolateľa (v prejednávanej spore žalovanú). Odvolací súd nemôže v sporovom/kontradiktórnem konaní nahrádzať nevyhnutnú procesnú aktivitu odvolateľa a formulovať namiesto neho odvolacie dôvody, resp. preskúmať rozhodnutie na základe iných, než stranou v odvolaní vznesených konkrétnych námietok. Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363 CSP), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu. Súd je viazaný využitými odvolacími dôvodmi, a to nielen nominálne, ale aj ak ide o odvolateľom použitú odvolaciu argumentáciu konkrétne pochybenia, vytýkané súdu prvej inštancie v rámci daného odvolacieho dôvodu.

22. V odvolaní žalovaná označila ako odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. e), h) CSP.

23. Žalovaná uplatnila odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP (rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci).

24. Právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu, a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania) a použitie správneho ust. neznamena iba opísanie jeho dikcie, ale i jeho správne priradenie k zistenému

skutkovému stavu alebo inak vyjadrené posúdením veci, po právnej stránke treba rozumieť výklad o tom, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal (prečo pod tieto ustanovenia podradil zistený skutkový stav) a ako ho príp. vyložil, a výklad o tom, aké majú účastníci na základe zisteného skutkového stavu podľa týchto ustanovení vo vzťahu k predmetu konania práva a povinnosti a ako bola preto vec rozhodnutá.

25. Podľa § 137 ods. 1 Občianskeho zákonníka podiel vyjadruje mieru, akou sa spoluvlastníci podieľajú na právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoluvlastníctva k spoločnej veci, ods. 2 ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak, sú podiely všetkých spoluvlastníkov rovnaké.

26. Podľa § 139 ods. 1 Občianskeho zákonníka z právnych úkonov týkajúcich sa spoločnej veci sú oprávnení a povinní všetci spoluvlastníci spoločne a nerozdielne, ods. 2 o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd, ods. 3 ak ide o dôležitú zmenu spoločnej veci, môžu prehlasovaní spoluvlastníci žiadať, aby o zmene rozhodol súd.

27. Podľa § 141 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vypoíadaní; ak je predmetom spoluvlastníctva nehnuteľnosť, dohoda musí byť písomná.

28. Podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vypoíadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výtazok rozdelí podľa podielov.

29. Z citovaného ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka je zrejmé, že z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a jeho vypoíadanie. Toto právo vyplýva zo zásady, že nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Určité obmedzenie v tomto smere obsahuje len § 142 ods. 2, ktorý výnimočne umožňuje zamietnutie návrhu na zrušenie spoluvlastníctva a jeho vypoíadanie súdom z dôvodov hodných osobitného zreteľa. V konaní o zrušení spoluvlastníctva a vykonaní vypoíadania je jeho predmetom vždy celá vec patriaca do podielového spoluvlastníctva a vyriešenie všetkých právnych vzťahov spoluvlastníkov (alebo jedného z nich) k tejto veci. Ak je predmetom spoluvlastníctva pozemok, treba, aby išlo o nehnuteľnosť so samostatným parcelným číslom, ktorá patrí do spoluvlastníctva účastníkov konania. Súdne konanie začína len na návrh, ktorý môže podať ktorýkoľvek zo spoluvlastníkov, teda aj ten, kto má menšinový podiel. Výška spoluvlastníckeho podielu pritom nerozhoduje. Súd, ktorý je povinný postupovať podľa zákonom ustanoveného poradia, nie je síce viazaný návrhmi ani vzájomnými návrhmi účastníkov konania, pokiaľ ide o formu vypoíadania podielového spoluvlastníctva v zmysle zásady „ne eat iudex ultra petitum partium“, avšak ani takéto návrhy nemožno v konaní nechať bez povšimnutia. Ani súd totiž nemôže proti vôli spoluvlastníka prikázať celú vec za náhradu, ale len jej reálnu časť zodpovedajúcu výške jeho spoluvlastníckeho podielu, pretože tento podiel predstavuje to, čo spoluvlastník vlastnil v ideálnom pomere z celej veci až do rozhodnutia súdu. Zákon ani exemplifikatívne neuvádza dôvody, pre ktoré možno podielové spoluvlastníctvo zrušiť. Vychádza sa z chápania, že súd podielové spoluvlastníctvo ako celok najskôr zruší a potom v tom istom konaní vykoná jeho vypoíadanie. Ak súd o zrušení a vypoíadaní spoluvlastníctva rozhoduje rozsudkom, t.j. autoritatívne, musí pri procesnom postupe dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vypoíadania zrušeného spoluvlastníctva, lebo sú preň záväzné. S povahou rozhodnutia súdu o zrušení spoluvlastníctva a o jeho vypoíadaní, cieľom ktorého je novým spôsobom upraviť určitý hmotnoprávny vzťah, ktorý v štádiu konania pred vydaním rozsudku neexistoval (tzv. konštitutívny charakter rozsudku), súvisí aj nevyhnutnosť vyriešiť všetky otázky, ktoré sú medzi účastníkmi sporné a ktoré v rámci novej úpravy právneho vzťahu vyžadujú riešenie. Najprirodzenejším spôsobom likvidácie spoluvlastníckych vzťahov je rozdelenie veci medzi spoluvlastníkov podľa výšky ich podielov. Predpokladom použitia tohto spôsobu zrušenia spoluvlastníctva však je, že ide o deliteľnú vec (z technického hľadiska) a že jej rozdelenie je aj funkčne

opodstatnené, t.j. vtedy, keď rozdelením vecí vzniknú samostatné veci, ktoré ich vlastníkom môžu aj naďalej slúžiť spôsobom, ktorý zodpovedá ich povahe a spoločenskému poslaniu (záujmu). Pri reálnom rozdelení nehnuteľnosti súd musí dbať na to, aby rozdelením vznikli samostatné veci v právnom zmysle a aby rozdelenie bolo možné zapísať vkladom práva do katastra nehnuteľností (§ 34 a nasl. zákona č. 162/1995 Z. z.). Ak je predmetom reálneho rozdelenia pozemok, pričom dochádza k vytvoreniu nových parciel, a tým aj k zmene hraníc pôvodnej nehnuteľnosti, treba vyhotoviť geometrický plán zodpovedajúci všetkým požiadavkám geodézie a kartografie, potvrdený jeho zhotoviteľom a overený príslušnou správou katastra (§ 67 zákona č. 162/1995 Z. z.). Len takýto technický podklad na zmenu týkajúcu sa pozemkových nehnuteľností sa môže stať súčasťou rozsudku o ich reálnom rozdelení.

30. Ak nie je rozdelenie vecí dobre možné, súd použije ďalší spôsob zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva, ktorým je prikázanie vecí jednému alebo viacerým spoluvlastníkom za primeranú náhradu. Pre rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva súdom, a to nielen rozdelením vecí, ale aj prikázaním doterajšej spoločnej veci niektorému (niektorým) zo zostávajúcich podielových spoluvlastníkov za primeranú náhradu, zákon v § 142 ods. 1 druhá a tretia veta od účinnosti novely zákonom č. 526/2002 Z. z. stanovuje tri kritériá, a to veľkosť spoluvlastníckych podielov, účelné využitie vecí a prípadné násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Vychádzajúc najmä zo slov „prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie vecí“, možno vyvodiť, že to nie sú hľadiská jediné, podľa ktorých sa vo veci musí rozhodnúť, ale sú jediné, ktoré zákon výslovne uvádza, a teda aj prioritné, na ktoré súd musí prihliadnúť v takom poradí, v akom sú uvedené v zákone. Hľadisko účelného využitia vecí sa teda uplatní najmä pri rovnosti spoluvlastníckych podielov sporových strán. Závery súdu o veľkosti spoluvlastníckych podielov a o tom, kto môže predmet spoluvlastníctva po jeho vyporiadaní využiť účelnejšie, sú závermi skutkovými, a nie právnymi. V tomto smere prichádzajú do úvahy právne závery len vo vzťahu k hodnoteniu významu jedného kritéria a jeho porovnania s iným. Možno však prihliadať aj na iné skutočnosti, než sú uvedené v zákone (napr. na to, kto a akou mierou sa pričínil o nadobudnutie spoločnej veci, kto ju zveľaďoval, a pod.). Predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva je vždy celá vec (nie jej podiel). Do vlastníctva sa preto vec prikazuje vždy ako celok, a to niektorému (niektorým) zo spoluvlastníkov. Tento spôsob vyporiadania prichádza do úvahy len vtedy, keď aspoň jeden zo spoluvlastníkov prejavuje o celú vec záujem.

31. Odvolací súd poukazuje na to, že podielové spoluvlastníctvo je založené na zásade dobrovoľnosti, preto nikto nemôže byť spravodlivo nútený k tomu, aby zotrval v spoluvlastníckom vzťahu, ak mu to z akýchkoľvek dôvodov nevyhovuje. Žalobkyňa mala nárok domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, keď k dohode so žalovanou nedospeli pred podaním žaloby a k dohode nedošlo ani na súde prvej inštancie, preto okresný súd postupoval správne, ak II. výrokom zrušil podielové spoluvlastníctvo strán sporu, keď v konaní neboli tvrdené skutočnosti, ktoré by zrušenie vylučovali. Súd je pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva povinný dodržať poradie a podmienky použitia jednotlivých spôsobov vyporiadania zrušeného spoluvlastníctva. Prvoinštančný súd rozhodol o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva v súlade s ustanovením § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, postupujúc podľa druhého zákonom predpokladaného spôsobu vyporiadania, a to prikázaním nehnuteľnosti jednej zo spoluvlastníčok za náhradu, keď záujem o prikázanie prejavili obe sporové strany. Záver okresného súdu o nemožnosti reálnej deľby predmetného pozemku nebol v odvolacom konaní napadnutý stranami sporu.

32. Žalovaná nesúhlasí so záverom, že žalobkyňa má lepšie predpoklady na účelné využívanie nehnuteľností a hospodárenie s nimi, najmä preto, že žalobkyňa je výlučným vlastníkom rodinného domu, ktorý je na danom pozemku postavený. V prvom rade mal okresný súd prihliadnúť na veľkosť podielov jednotlivých spoluvlastníkov a na účelné využitie vecí. Do úvahy prichádzajú aj iné kritériá neuvedené v ustanovení § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a to na základe úvahy súdu. Túto svoju úvahu však súd musí vždy presvedčivo odôvodniť, avšak v tomto prípade tomu tak nie je. Okresný súd sa mal zaoberať otázkou, či v tomto prípade neprichádza do úvahy vyporiadanie podielového spoluvlastníctva prikázaním do výlučného vlastníctva žalovanej vzhľadom na veľkosť spoluvlastníckeho podielu, pričom k predmetným nehnuteľnostiam osvedčila citovú väzbu, má záujem sa presťahovať do rodičovského domu, v ktorom v súčasnosti nikto nežije (poukaz na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 1727/2006).

33. Spoluvlastníci sa môžu dohodnúť o zrušení spoluvlastníctva a o vzájomnom vyporiadaní (§ 141 ods. 1 OZ); ak nedôjde k dohode, spoluvlastníctvo zruší a vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka

vykoná súd. Prihliadne pritom na veľkosť podielov a na účelné využitie veci (§ 142 ods. 1 OZ). Judikatúra vychádza z toho, že hľadiská uvedené v § 142 ods. 1 OZ treba vziať vždy do úvahy, nejde však o hľadiská rozhodujúce (pozri napr. R 16/1967) a že otázka, komu bude vec prikázaná, závisí vždy od úvahy súdu. To však vyplýva aj z textu zákona, podľa ktorého súd na uvedené kritériá len „prihliadne“. Súd sa v rozhodnutí o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva vždy musí zaoberať výškou podielov spoluvlastníkov a účelným využitím veci, jeho rozhodnutie však môže vychádzať aj z iných skutočností (rozhodnutie NS ČR sp. zn. 22Cdo/1727/2006).

34. V konaní o návrhu na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd pri úvahe, komu zo spoluvlastníkov prikáže vec za primeranú náhradu, neberie na zreteľ samostatne iba niektoré z hľadísk výslovne uvedených v § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka (veľkosť spoluvlastníckych podielov účelné využitie veci, násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom) ani spoločne iba tieto zákonom výslovne označené hľadiská, ale vždy komplexne celý súbor relevantných skutočností, ktorý nie je vyčerpaný iba hľadiskami priamo vymenovanými v tomto ustanovení zákona (R 37/2012).

35. V súvislosti s argumentáciou žalovanej v odseku 32 odvolací súd poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku (odsek 14), v ktorom okresný súd sa náležite vyporiadal s úpravou v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k záveru o tom, že predmetný pozemok prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyni ako podielovej spoluvlastníčke hoci s menším spoluvlastníckym podielom, avšak ako výlučnej vlastníčke rodinného domu postaveného z podstatnej časti na predmetnom pozemku, zohľadniac skutočnosť, že ani k časti predmetného pozemku nachádzajúcej sa za domom nie je možný iný prístup ako cez susediaci pozemok žalobkyne (ktorá skutočnosť vyplýva z nesporných zhodných tvrdení sporových strán prednesených na pojednávaní - nákresu a popisu na katastrálnej mape č.l. 86 podľa tvrdení a popisu sporových strán). Správne okresný súd zohľadnil, že je zásadné zachovanie účelnej využiteľnosti predmetného pozemku (v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka), ktorý je z podstatnej časti zastavaný práve rodinným domom žalobkyne (a teda jeho účelné využitie v inej podobe ako pre vlastníka na ňom stojaceho rodinného domu ani neprichádza do úvahy) a zostávajúca časť pozemku tvorí dvor pred vstupom do rodinného domu, na ktorom stojí altánok a šopa, a teda záhradné objekty priamo súvisiace s využívaním a obhospodarovaním práve rodinného domu a pozemku okolo neho. Ako nereálne, neúčelné a neefektívne vyhodnotil využitie pozemku niekým iným ako žalobkyňou, ktorá je vlastníčkou rodinného domu na ňom stojaceho. Ďalej vhodnosť prikázania žalobkyni s cieľom zachovania princípu účelného využitia pozemku okresný súd odôvodnil aj celkovou výmerou a tvarom pozemku podľa katastrálnej mapy (č.l. 86), z ktorej je zrejmé, že predmetný pozemok spoločne so stavbou na ňom a susediaci pozemok tvoria spoločne jeden funkčný celok, pričom predmetný pozemok (v jeho nezastavanej časti za domom, keďže pred rodinným domom v smere k ulici je iba malý úsek pozemku, ktorý nie je samostatne reálne a prakticky využiteľným) má prístup iba cez susediaci pozemok patriaci žalobkyni. Poukázal aj na to, že prikázanie pozemku žalovanej, ktorá by vlastnila pozemok zastavaný cudzou stavbou, by viedlo k zásadným právnym dôsledkom tak majetkovým, ako aj praktickým a pravdepodobnému ďalšiemu sporovému konaniu, keď už teraz sa žalovaná od žalobkyne v inom konaní domáha vydania bezdôvodného obohatenia za nadužívanie predmetného pozemku a súčasne by sa k svojmu pozemku (v nezastavanej časti) nevedela dostať inak ako cez susediaci pozemok žalobkyne, s čím žalobkyňa nesúhlasí (a teda tu by musel súd opäť autoritatívne zasahovať). Podporne okresný súd vychádzal aj zo Znaleckého posudku č. 56/2022 znalca Ing. Gombára z roku 2022, podľa ktorého „pozemok je súčasťou pozemku pod rodinným domom a príslušného dvora. Svojou výmerou a tvarom nie je vhodný na samostatné využitie, optimálne je zlúčenie s ostatnými časťami parc. reg. „C“ č. 465“. V časti analýza využitia nehnuteľnosti znalec uvádza, že pozemok „svojou polohou a využitím tvorí funkčný celok s rodinným domom v uličnej zástavbe hlavnej cesty obce F.“ V časti analýza prípadných rizík spojených s využívaním nehnuteľnosti dodáva, že „vzhľadom na tvar a výmeru pozemku je jeho samostatné využitie nereálne. Pozemok je zastavaný hlavou stavbou.“ Záverom okresný súd konštatoval, že nemal preukázané žiadne násilné správanie ktoréhokoľvek zo spoluvlastníkov voči tomu druhému, a tak uvedené zákonné kritérium vyporiadania spoluvlastníctva vo veci nebolo relevantným (čo v odvolaní ani žalovaná nerozporovala – pozn. odvolacieho súdu). S ohľadom na uvedené nemôže obstať nesúhlas žalovanej s prikázaním predmetného pozemku žalobkyni, ani námietanie, že okresný súd nepostupoval v intenciách ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ani námietka, že by svoje úvahy náležite nezdôvodnil. S ohľadom na uvedené námietka žalovanej neobstoja, pričom postup okresného súdu a jeho odôvodnenie (odsek 14 odôvodnenia napadnutého rozsudku) je súladné s rozhodnutím, na ktoré poukázala žalovaná (označené v odseku 33), aj s rozhodnutím R 37/2012 (označené odvolacím súdom v odseku 34).

36. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP spočíva v takej skutočnosti, že ak strana sporu navrhla vykonanie dôkazov, ktoré boli spôsobilé preukázať právne významnú skutočnosť pre rozhodnutie vo veci samej a súd ich nevykonal, vzniká nedostatok v skutkových zisteniach, ktoré treba odstrániť.

37. Podľa článku 8 CSP strany sporu sú povinné označiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi, a to v súlade s princípom hospodárnosti a podľa pokynov súdu.

38. Podľa § 185 ods. 1 CSP, súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

39. Podľa § 182 veta druhá CSP, ak po vyjadrení strán sú nepovažuje za potrebné vykonať ďalšie dôkazy, uznesením vyhlási dokazovania za skončené.

40. Vo vzťahu k odvolacej argumentácii žalovanej, v ktorej namietala, že súd prvej inštancie nevykonal ňou navrhnutý dôkaz – vyhotovenie znaleckého posudku, odvolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je možno vymedziť ako osobitnú činnosť súdu zameranú na získavanie poznatkov o veci, ktorá je predmetom súdneho konania. Povinnosť navrhnuť alebo označiť dôkazné prostriedky je v sporovom konaní povinnosťou strán, ktorá im bola všeobecne uložená v ustanovení § 120 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30.6.2016 a aktuálne je v ustanoveniach § 132 ods. 1 v spojení s § 185 Civilného sporového poriadku. Ide o povinnosť tej zo strán, ktorá tvrdí skutočnosť, ktorá má byť v konaní preukázaná. Povinnosť strán tvrdiť určité potrebné skutočnosti v sporovom konaní ovládanom prejednávacou zásadou sa nazýva povinnosť tvrdenia a vzťahuje sa vždy na konkrétnu skutočnosť stranou uvádzanou. V prípade, že ju strana splnila, platí, že uniesla bremeno tvrdenia. Existencia tvrdenej skutočnosti podmieňuje existenciu dôkaznej povinnosti, teda povinnosti strany označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Dôkazným bremenom sa rozumie zodpovednosť strany za to, že v konaní neboli preukázané jej tvrdenia, a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jej neprospech. Zmyslom dôkazného bremena je umožniť súdu rozhodnúť o veci samej i v prípadoch, kedy určitá skutočnosť, významná podľa hmotného práva pre rozhodnutie o veci, nebola pre nečinnosť strany preukázaná (resp. objektívne nemohla byť preukázaná) a kedy výsledky zhodnotenia dôkazov neumožňujú súdu prijať záver ani o pravdivosti tejto skutočnosti, ani o tom, že by táto skutočnosť bola nepravdivá. Dôkazné bremeno ohľadne určitých skutočností leží potom na tej strane, ktorá z jej existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právne dôsledky; ide o tú stranu, ktorá existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. O tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú vykonané, rozhoduje vždy súd a procesný predpis strane priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. To znamená, že súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a ani nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Nevykonanie všetkých navrhnutých dôkazov nie je vadou spôsobujúcou strane odhľadie možnosti konať pred súdom.

41. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobu podala žalobkyňa na okresný súd dňa 15.11.2023, t.j. za účinnosti CSP. Prípísom zo dňa 9.1.2024 vyzval okresný súd žalovanú na vyjadrenie sa k žalobe, uvedenie rozhodujúcich skutočností na svoju obranu, pripojenie listín, na ktoré sa odvoláva, označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení; ak uplatnený nárok v celom rozsahu neuznáva, a to v lehote 10 dní od doručenia výzvy v zmysle § 167 ods. 2 CSP, pričom výzva obsahovala aj poučenie o sudcovskej aj zákonnej koncentrácii konania /v znení: Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky) včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu (§ 153 v spojení s § 149 Civilného sporového poriadku. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí (§ 154 Civilného sporového poriadku). Zároveň k výzve bolo pripojené poučenie o procesných právach a povinnostiach strán sporu podľa § 160 CSP, v ktorom bolo aj poučenie o prostriedkoch procesného útoku, procesnej obrany a koncentrácii konania, pričom uvedené poučenie obsahovalo priamo aj výzva (doručené žalovanej dňa 18.1.2024). Podaním doručeným okresnému súdu dňa 26.1.2024 navrhla žalovaná (prostredníctvom právneho zástupcu) prerušiť konanie. Dňa 6.3.2024

doručila žalovaná vyjadrenie k vyjadreniu žalobkyne k návrhu žalovanej na prerušenie konania. Prípisom zo dňa 20.2.2024 okresný súd oznámil právnomu zástupcovi žalovanej, že v prípade záujmu o vyjadrenie k žalobe poskytne lehotu 20 dní od doručenia oznámenia (doručené dňa 17.6.2024). Pojednávanie dňa 16.10.2025 bolo odročené bez prejednávania veci na termín 29.1.2025. Na pojednávaní dňa 29.1.2025 (zápisnica o pojednávaní na čl. 87) sa žalovaná prvýkrát vyjadrila k žalobe (pozemok si chce ponechať, od žalobkyne odkúpiť jej podiel), napriek vyjadreniu okresného súdu, že (okrem iných) za nespornú považuje i trhovú hodnotu vo výške 10.080,- eur, navrhla (prostredníctvom právneho zástupcu) vyhotoviť znalecký posudok na určenie hodnoty nehnuteľnosti, keď má za to, že táto je vyššia, pričom tento návrh odznel potom ako žalobkyňa nesúhlasila s návrhom žalovanej so zámenou dvora pri dome za zadnú záhradu s tým, že žalovaná by mala prísť cez pozemok č. 152 až dozadu k záhradke.

42. Podľa § 151 ods. 1 CSP, skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné, ods. 2 ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

43. Podľa § 153 ods. 1 CSP, strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania, ods. 2 na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu, ods. 3 ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

44. V sporovom konaní však súd nevykonáva dôkazy na preukázanie nesporných skutkových tvrdení strán. Nesporné skutkové tvrdenia si súd osvojí ako zistený skutkový stav, z ktorého vychádza v meritórnom rozhodnutí. Nespornosť skutkového tvrdenia je daná buď de facto alebo de iure. De facto je skutkové tvrdenie nesporné, ak protistrana vyhlási, že je pravdivé, alebo ak protistrana uvedie rovnaké skutkové tvrdenie. De iure je skutkové tvrdenie nesporné, ak sa aplikuje právna domnienka uvedená v § 151 ods. 1 CSP. Podľa tejto domnienky platí, že skutkové tvrdenie je nesporné, ak ho protistrana nepoprela vôbec (ak sa k tvrdenej skutočnosti nevyjadrila), alebo ak ho síce poprela, avšak neúčinne. Popretie (žalobcom) skutkových tvrdení žalovaného je prostriedok procesného útoku. Popretie (žalovaným) skutkových tvrdení žalobcu je prostriedok procesnej obrany (pozri komentár k § 149). Popretie skutkových tvrdení protistrany podlieha sudcovskej a zákonnej koncentrácii konania (§ 153 a 154). Z ustanovenia § 151 vyplýva, že stranu sporu zaťažuje procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany (nem. Bestreitungslast). Na popretie skutkových tvrdení sa kladú určité kvalitatívne nároky. Za podmienok uvedených v § 151 ods. 2 musí totiž popierajúca strana uviesť vlastné tvrdenia. Pre kvalitu popretia skutkových tvrdení platia rovnaké požiadavky ako pre predkladanie skutkových tvrdení (§ 150 ods. 1). Rovnako ako skutkové tvrdenia, aj popretie skutkových tvrdení musí byť substancované (pozri komentár k § 150). Ak strana sporu neunesie bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, nastupuje ako procesný následok uplatnenie domnienky, že skutkové tvrdenia protistrany sú nesporné. Popretie skutkových tvrdení protistrany musí byť výslovné. Nepostačuje všeobecné vyhlásenie (napr. o tom, že žaloba je úplne nedôvodná), z ktorého by bolo možné vyvodiť iba konkludentný nesúhlas strany so skutkovým stavom tvrdeným protistranou. Výslovné popretie skutkových tvrdení protistrany môže mať podobu: a) vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé a súčasného predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, b) iba predloženia iného skutkového tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, c) iba vyhlásenia, že konkrétne skutkové tvrdenie protistrany nie je pravdivé. (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2022, s. 619 – 621).

45. V napadnutom rozsudku v odseku 15 okresný súd konštatoval, že s využitím sudcovskej koncentrácie konania (§ 153 CSP) neprihliadol na žalovanou oneskorene produkované popretie skutkového tvrdenia žalobkyne o výške trhovej hodnoty predmetného pozemku, že má za to, že táto hodnota je vyššia (ani na súvisiaci návrh na vyhotovenie znaleckého posudku na určenie hodnoty pozemku), ktoré bolo realizované až na pojednávaní dňa 29.1.2025. Tiež okresný súd poukázal na to, že pred uvedeným všeobecným popretím hodnoty predmetného pozemku (bez vlastného uvedenia konkrétnej hodnoty, či jej preukázania) sa žalovaná k hodnote pozemku nijako nevyjadrovala, v konaní nepredložila žiadne písomné tvrdenia (ani týkajúce sa hodnoty pozemku), a to tak v replike,

či prípadnej duplikate (uvedené vyplýva aj z obsahu spisu opísaného odvolacím súdom v odseku 41), ktoré mala k dispozícii, avšak ich nevyužila, a teda uvedené popretie nemôže byť považované za uplatnené včas, a konanie žalovanej nemôže byť považované za starostlivé so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Dôvodne okresný súd poukázal aj na to, že žalovaná tvrdenie žalobkyne nepoprela skôr písomne, a to ani v čase medzi prvým vo veci vytýčeným pojednávaním na dňa 16.10.2024 a 29.1.2025. Aj podľa odvolacieho súdu mala žalovaná vo veci množstvo času na riadne a včasné popretie tvrdení žalobkyne, s ktorými nesúhlasila, pričom k uvedenému popretiu dokonca došlo nie na začiatku pojednávania, ale až v jeho neskoršom priebehu, po komunikovanej snahe žalovanej odkúpiť pozemok od žalobkyne (bez uvádzania akejkoľvek inej hodnoty pozemku či inej uhrádzanej náhrady). Okresný súd tak dôvodne s využitím aplikácie sudcovskej koncentrácie konania na popretie daného skutkového tvrdenia neprihliadal, žalobkyňou tvrdenú hodnotu pozemku považoval za nespornú, a tak nevykonával ani dokazovanie navrhnuté žalovanou v podobe znaleckého dokazovania na určenie hodnoty pozemku (ktoré taktiež nebolo navrhnuté včas), ktorého vykonanie by si vyžiadalo (možno i viacnásobnú) potrebu odročenia pojednávania. Správne prvoinštančný súd konštatoval, že žalovanej v konaní nič nebránilo sporovať hodnotu pozemku včas (ešte pred pojednávaním v rámci písomných vyjadrení strán), prípadne aj so zabezpečením si vlastného súkromného znaleckého posudku, či iného dôkazu o hodnote pozemku, v ktorej situácii by okresný súd nemal dôvod na takéto tvrdenie (popretie) neprihliadať a považoval by ho za reálny prostriedok procesnej obrany zo strany žalovanej. Vzhľadom na spôsob a okolnosti, za akých ku všeobecnému popretiu hodnoty nehnuteľnosti žalovanou došlo (až po oboznámení zo strany okresného súdu, že konanie nebude prerušené) mal okresný súd dôvodne za to, že uvedené sporovanie hodnoty pozemku bolo iba účelovým v snahe žalovanej dosiahnuť odročenie pojednávania (pri neúspechu žiadosti o prerušenie konania), čo nie je prípustné ani s poukazom na čl. 5 v spojení s čl. 8 CSP. To, že samotná žalovaná bola v skutočnosti stotožnená s hodnotou nehnuteľnosti tvrdenou žalobkyňou preukazuje i skutočnosť, že pri svojom výsluchu zopakovala, že by mal byť pozemok prikázaný jej, pričom „Mala by i prostriedky na úhradu náhrady, pričom by uhradila to, čo navrhuje žalobkyňa.“ V súlade s uvedenou argumentáciou okresný súd postupoval správne, ak pri určení primeranej náhrady žalovanej vychádzal z nespornej hodnoty predmetného pozemku v sume 10.080,- eur a pri podiele žalovanej na pozemku vo veľkosti 21/25-ín ako primeranú náhradu za podiel žalovanej určil sumu 8.467,20 eur, ktorú jej priznal vo výroku IV. rozsudku. S ohľadom na uvedené neobstojí námietka žalovanej, že okresný súd pochybil, keď zamietol návrh na vykonanie dôkazu (vyhotovenie znaleckého posudku), a zároveň postupoval správne, ak na skutkové tvrdenie o (vyššej) výške trhovej hodnoty realizovanej na pojednávaní dňa 29.1.2025 neprihliadol.

46. Podľa § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

47. V zmysle § 366 Civilného sporového poriadku, v odvolacom konaní nemožno uplatniť nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany (teda v prvej inštancii nepredložené) iba v obmedzenom rozsahu a iba do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3).

48. Z odvolania žalovanej vyplýva výška 1.680,- eur ako náhrada za vyporiadanie spoluvlastníckeho podielu žalobkyne, keďže žalovaná žiada prikázať predmetný pozemok do svojho výlučného vlastníctva, uvedené skutkové tvrdenie (bez bližšej špecifikácie), je prostriedkom procesnej obrany žalovanej, ako aj tvrdenie, že žalovaná sa chce do rodinného domu presťahovať, ku ktorým odvolací súd uvádza, že s poukazom na § 366 v spojení s § 384 ods. 3 CSP v tomto smere nedoplnil dokazovanie, keď neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 366 CSP, pričom žalovaná ani netvrdila (teda ani nepreukázala), prečo prostriedky procesnej obrany nemohla použiť bez svojej viny v doterajšom konaní.

49. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnuté výroky II., III., IV. ako vecne správny postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil a to vrátane V. (závislého) výroku o náhrade trov konania (ktorý nebol napadnutý osobitnou odvolacou argumentáciou).

50. Z dôvodu, že žalobkyňa bola úspešná aj v odvolacom konaní, podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, vzniklo jej právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto rozhodol

tak, že žalobkyňa má voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (keď dôvod na postup podľa § 257 CSP nevzhliadol). Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

51. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Ďalšie odvolacie argumenty odvolateľky odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať.

52. Na záver odvolací súd dodáva, že skutočnosť, že súd nerozhodol podľa predstáv a očakávaní odvolateľky nemožno považovať za porušenie či nerešpektovanie ich práv. Odvolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 218/2010, podľa ktorého obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04). Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

53. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).